

ZRZESZENIE GMIN
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Plac Słowiański 26
65-069 Zielona Góra
kom. 796 796 683
kom. 796 009 636
biuro@lubuskiegminy.pl

www.lubuskiegminy.pl

Zielona Góra, 28 października 2025 r.

APEL

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy (dotyczącego zniesienia ograniczenia liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast)

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego apeluje o przywrócenie zasady, zgodnie z którą to mieszkańcy decydują o tym, komu powierzają mandat zaufania publicznego, bez ustawowych ograniczeń liczby kadencji organów wykonawczych w samorządach.

1. Obowiązujące ograniczenie liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast jest rozwiązaniem niezgodnym z Konstytucją, gdyż:
 - o narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego, zasadę suwerenności narodu i zasadę równości wobec prawa,
 - o w sposób prawnie nieuzasadniony ingeruje w czynne i bierne prawo wyborcze,
 - o dyskryminuje jedną grupę osób wybieranych w wyborach powszechnych.
2. Nie istnieją racjonalne przesłanki, by zakaz wielokrotnego kandydowania dotyczył wyłącznie organów wykonawczych samorządów. Wprowadzone ograniczenie pozostaje w sprzeczności z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gwarantującym równość obywateli wobec prawa oraz z art. 62 ust. 1, zapewniającym obywatelom prawo wybierania i bycia wybranym do organów władzy publicznej.
3. Samorząd lokalny posiada własne mechanizmy weryfikacji i kontroli władz wykonawczych - zarówno poprzez wybory, jak i możliwość odwołania w drodze referendum. Wprowadzone ograniczenie nie wzmacnia demokracji lokalnej, lecz ją osłabia, odbierając obywatelom prawo do decydowania o przyszłości ich wspólnoty.

4. Obecnie obowiązujące przepisy dotyczące dwukadencyjności skłaniają wójtów, burmistrzów i prezydentów miast do zajęcia stanowiska w tej sprawie, zmuszając ich do zabiegania o zmianę prawa, które dotyczy ich funkcji. Nie jest to jednak kwestia interesu wójtów, lecz praw obywateli - ich wolności wyborczych i zasady równego traktowania.
5. W ostatnich wyborach samorządowych niemal połowa włodarzy gmin została wymieniona, co jednoznacznie dowodzi, że mieszkańcy w sposób świadomy i odpowiedzialny korzystają z przysługującego im prawa wyboru. W toczącej się debacie publicznej pojawiają się określenia sugerujące trwałe utrzymywanie się „lokalnych układów władzy” lub ograniczoną rotację osób pełniących funkcje publiczne. Sformułowania te mają charakter populistyczny i stanowią nieuprawnione uogólnienia, które godzą w dobre imię samorządów i podważają zaufanie do instytucji publicznych działających w oparciu o demokratyczny mandat społeczny. Ochrona przed indywidualnymi naruszeniami prawa przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast powinna być zapewniona przez odpowiednie służby, a nie rozwiązania systemowe polegające na odpowiedzialności zbiorowej i naruszające zasady konstytucyjne.
6. Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego apeluje o przywrócenie rozwiązań obowiązujących przed 2018 rokiem, zgodnych z zasadą równości wobec prawa i konstytucyjnym prawem obywateli do swobodnego wyboru swoich przedstawicieli.
7. Decyzja o tym, kto sprawuje władzę wykonawczą w gminie, należy wyłącznie do mieszkańców. To ich głos - a nie ustawa - powinien być najwyższą formą oceny działalności władz lokalnych.

PREZES

Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego

Bartłomiej Kucharyk